

TEEMASEMINAARIT NEU1A07**NEU1A07a NORMAALI JA POIKKEAVA IKÄÄNTYMINEN (2 op) (28.10.2010)****NEU1A07b DEMENTIAT JA NIIDEN EROTUSDIAGNOSTIIKKA (2 op) (29.10.2010)****Aika: 28 -29.10.2010****Paikka: Helsingin yliopisto, Siltavuorenpenger 1 B, K69****Vastuuhenkilö: Erja Poutiainen****Kohderyhmä: vain neuropsykologian erikoisalan opiskelijat****Opintosuoritus: seminaari NEU1A07a seminaari (28.10.10) + oheistehtävä = 2 op ja****NEU1A07b seminaari (29.10.10) + oheistehtävä = 2 op****Ohjelma:****Torstai 28.10.10 (NEU1A07a)**10.05 - 10.15 Tiedotuksia ja orientaatio koulutuspäiviin
Erja Poutiainen10.15 - 12.00 Normaali vs. poikkeava ikääntyminen ja alkavan dementian neuropsykologinen tunnistaminen
Dos. Tuomo Hänninen, KUH

12.30 – 13.30 Lounastauko

13.30 – 14.00 Tapausselostus: mielenterveysoire vai etenevä aivosairaus
Jenni Lindsberg

14.00 – 14.30 Kahvitauko

14.30 – 16.00 Etenevät muistisairaudet

Prof. Timo Erkinjuntti, neurotieteiden osasto, Hy

- keskustelua ennakkotehtävien pohjalta soveltuviissa kohdissa päivän aikana

16.00 - 17.30 **Ammatillinen työnohjaus.** Muista ilmoittautua erikseen.

Aikuisneuropsykologia: Erja Poutiainen

Lastenneuropsykologia: Marit Korkman

Perjantai 29.10.10 (NEU1A07b)

9.30 – 10.30 Alzheimerin tauti (AT)

Mira Karrasch, Neuropsykologian erikoispsykologi, FT, Psykologian ja logopedian laitos, ÅA

10.30 – 11.00 Frontotemporaaaliset degeneraatiot (FTD): Frontotemporaalinen dementia, Etenevä sujumaton afasia,
Semanttinen dementia

Mira Karrasch

11.00 – 11.30 Tapausselostus: Semanttinen dementia

Sanna Liuha

11.30 – 11.40 Keskustelu

11.40 – 12.30 Lounastauko

12.30 – 13.30 Vaskulaarinen dementia (VaD)

Hanna Jokinen-Salmela, Neuropsykologian erikoispsykologi, PsT, Neurol.kl., HYKS

13.30 – 14.00 kahvitauko

14.00 – 15.00 Lewyn kappale -dementia (LKD), Parkinsonin taudin dementia ja muut ekstrapyramidaalioireita
tuottavat etenevät tilat (sisältää tapausselostuksen)

Ulla Ellfolk

15.00 – 15.30 Tapausselostus: Etenevät muistisairaudet ja ajokyky

Marika Harila

15.30 – 16.00 Keskustelu ja yhteenvedo

- keskustelua ennakkotehtävien pohjalta soveltuviissa kohdissa päivän aikana

Ennakkotehtävät**NEU1A07a:** Laadi vähintään 3 perusteltua ja kriittistä teemaan liittyvää kysymysmuotoista tai pohdintamuotoista esitystä (noin 1/3 - ½ sivua/esitys) oheismateriaalissa (vähintään ensisijainen kirjallisuus) sinua askarruttaneista asioista.**NEU1A07b:** Laadi vähintään 3 perusteltua ja kriittistä teemaan liittyvää kysymysmuotoista tai pohdintamuotoista esitystä (noin 1/3 - ½ sivua/esitys) oheismateriaalissa (vähintään ensisijainen kirjallisuus) sinua askarruttaneista asioista.Valmistaudu ottamaan pohtimasi asiat esiin seminaarissa. Laadi ennakkotehtäväsi Neuron kotisivuille moodleen 25.10.10 mennessä.**Mikäli osallistut sekä NEU1A07a ja NEU1A07b opintojaksoon, voit laatia yhteisen 6 kysymystä sisältävän oheistehtävän.**

NEUIA07a ensisijainen oheiskirjallisuus(kts. Moodlesta!):

- Petersen RC, Negash S. Mild cognitive impairment. On Overview. *CNS Spectr* 2008, 13, 45-53.
- Poutiainen E, Hokkanen L, Pulliainen V, Ylikoski R, Portin R, Hänninen T, Laine M, Kuikka P, Salo J, Winqvist S, Hietanen M, Erkinjuntti T. Neuropsykologinen tutkimus dementiaa ennakoivan kognitiivisen heikentymisen arvioinnissa. *Psykologia* 2003, 4, 216–229.
- Winblad B, Palmer K, Kivipelto M, et al. Mild cognitive impairment – beyond controversies, towards a consensus: report of the International Working Group on Mild Cognitive Impairment. *J Int Med* 2004, 256, 240-246.

NEUIA07b ensisijainen oheiskirjallisuus (kts. Moodlesta!):

- Salmon DP, Bondi MW. Neuropsychological Assessment of Dementia. *Annu Rev Psychol* 2009, 60, 257-282.

Esimerkkejä NEUIA07 jaksolle soveltuvasta kirjallisuudesta:

- Attix DK & Welsh-Bohmer KA (eds). Geriatric Neuropsychology. Assessment and Intervention. The Guilford Press, 2006
- Belfor N, Amici S, Boxer A, et al. Clinical and neuropsychological features of corticobasal degeneration. *Mechanisms of Ageing and Development* 2006, 127, 203-7.
- Bondi MW, Jak AJ, Delano-Wood L, Jacobson MW, Delis DC, Salmon DP. Neuropsychological Contributions to the Early Identification of Alzheimer's Disease. *Neuropsychol Review* 2008, 18, 73-90.
- Cabeza, R., Nyberg, L., & Park, D. (Eds.). (2005). Cognitive neuroscience of aging: Linking cognitive and cerebral aging. New York: Oxford University Press.
- Craik, F.I.M., & Salthouse, T.A. (Eds.). (2008). Handbook of cognitive aging (3rd ed.). New York: Psychology Press.
- Dubois B, Feldman HH, Jacova C ym. Research criteria for the diagnosis of Alzheimer's disease: revising the NINDS-ADRDA criteria. *Lancet Neurol* 2007;6:734-46
- Erkinjuntti T, Alhanen K, Rinne J, Soininen H (toim.) Muistihäiriöt ja dementia. 2.uudistettu painos. Duodecim, 2006.
- Ferman TJ, Smith GE, Boeve BF, et al. Neuropsychological Differentiation of Dementia with Lewy Bodies from Normal Aging and Alzheimer's Disease. *The Clinical Neuropsychologist* 2006, 20, 623-636.
- Harciarek M, Jodzio K. Neuropsychological Differences Between Frontotemporal Dementia and Alzheimer's Disease: A Review. *Neuropsychol Review* 2005, 15, 131-145.
- Hokkanen L, Hänninen T, Pulliainen V, Poutiainen E, Salo J, Ylikoski R, Hietanen M, Kuikka P, Winqvist S, Laine M, Portin R, Erkinjuntti T. Dementia diagnosoinnista etenevän muistihäiriön varhaiseen tunnistamiseen –neuropsykologinen näkökulma. *Suomen Lääkärilehti* 2002, 57, 4575-4582.
- Hänninen T, Pulliainen V, Salo J ym. Kognitiiviset testit muistihäiriöiden ja alkavan dementian varhaisdiagnostiikassa: CERAD-tehtäväsarja. *Suom Lääkäril* 1999;54:1967-75. <http://www.gernet.fi/ohjeet/CERAD.html>
- Kuikka P, Pulliainen V, Salo J, Erkinjuntti T. Muistihäiriösairauksien alkuvaiheessa tarvitaan toiminnanohjauksen osaluokkien tuntemusta. *Suom Lääkäril* 2007;44:4097-102
- McKeith IG, Dickson DW, Lowe J ym. Diagnosis and management of dementia with Lewy bodies: third report of the DLB Consortium. *Neurology* 2005;65:1863-72; PMID: 16237129
- Muistisairauksien diagnostiikka ja lääkehoito. Käypä hoito suositus 13.8.2010. www.duodecim.fi
- Neary D, Snowden JS, Gustafson L et al. Frontotemporal lobar degeneration: a consensus on clinical diagnostic criteria. *Neurology* 1998;51:1546-54; PMID: 9855500
- Nussbaum PD. Neuropsychological assessment of the elderly. In G. Goldstein, PD Nussbaum, SR Beers (eds) *Neuropsychology*. Plenum Press, 1998, pp. 83-105.
- Peters R, Peters J, Warner J, Beckett N, Bulpitt C. Alcohol, dementia and cognitive decline in the elderly: a systematic review. *Age Ageing* 2008;37:505-12; PMID: 18487267
- Petersen RC. Mild cognitive impairment as a diagnostic entity. *J Int Med* 2004, 256, 183-194.
- Pulliainen V, Hänninen T, Kuikka P, Erkinjuntti T. Ikääntyvien aivojen terveys ja sairaus tietoyhteiskunnassa. *Suom Lääkäril* 2006;61:2961-6
- Pulliainen V, Hänninen T, Hokkanen L ym. Muistihäiriöiden seulonta - suomalaiset normit CERAD-tehtäväsarjalle. *Suom Lääkäril* 2007;62:1235-41
- Raitanen T, Hänninen T, Pajunen H, Suutama T (toim.) Geropsykologia. Vanhenemisen ja vanhuuden psykologia. WSOY, 2004.
- Salthouse T. Selective review of cognitive aging. *JINS* 2010, doi:10.1017/S1355617710000706
- Savva GM, Stephan BC; Alzheimer's Society Vascular Dementia Systematic Review Group. Epidemiological studies of the effect of stroke on incident dementia: a systematic review. *Stroke* 2010;41:e41-6
- Sotaniemi M, Pirttilä T, Remes A ym. CERAD-tehtäväsarja iäkkäiden muistihäiriöpotilaiden tutkimusmenetelmänä. *Psykologia* 2005;40:156-63
- Suhonen J, Keränen T, Rinne J. Parkinsonin taudin dementia. *Suom Lääkäril* 2008;63:843-7
- Tröster AL. Neuropsychological Characteristics of dementia with Lewy Bodies and Parkinson's Disease with Dementia: Differentiation, Early Detection, and Implications for 'Mild Cognitive Impairment' and Biomarkers. *Neuropsychol Review* 2008, 18, 103-119.
- Ylikoski R, Jokinen H, Andersen P ym. Comparison of the Alzheimer's Disease Assessment Scale Cognitive Subscale and the Vascular Dementia Assessment Scale in differentiating elderly individuals with different degrees of white matter changes. *The LADIS study. Dement Geriatr Cogn Disord* 2007;24:73-81; PMID: 17565216